

den ærede Indenrigsminister foranlediget en Tilføining af en ny Bestemmelse til Lovforslaget, nemlig den nye § 2, hvorved fremtidig Oprettelse af Creditforeninger kun skal kunne skee ved særlig Lov desangaaende, og Tilløbelse dertil altsaa ikke kunne meddeles af Indenrigsministeriet. Jeg skal ikke hyltre mig videre om, hvorvidt en saadan Forandring er hensigtsmæssig eller ikke, og jeg skal ogsaa i saa Henseende henvide til den Forhandling, der har fundet Sted i Landstinget, og navnlig overlade det til den høitærede Indenrigsminister selv, fra hvem dette Forslag, som sagt er fremkommet, om han maatte finde Anledning til at føre Debatten ind paa dette Spørgsmaal. Jeg skal hermed slutte, henholdende mig til Forhandlingerne i det andet Thing, og til det høitærede Folkething anbefale Lovforslagets Fremme.

Føberning: Hvad den første Deel af det foreliggende Lovforslag angaaer, kan man næsten sige, at det er et indre Arrangement af Creditforeningerne, hvor Hovedvægten ligger derpaa, om en Serie af 3 Millioner er tilstrækkelig for at staae den fornødne Sikkerhed, og om alle de, der ere samlede under een Serie, saaledes ere bundne dertil, at Ingen af dem kan træde ud, førend den hele Serie har fyldtgjort sine Forpligtelser. Om det Sidste er Tilfældet, saaledes som Lovens Udtryk ere, har jeg nogen Tvivl; men jeg kan heller ikke bestemt sige, at det ikke er saa. Den Paragraph, der har bragt mig til at tage Ordet, er § 2, som jeg anseer for at være i høj Grad paatrængende; men idet jeg nævner dette, maa jeg tillige udtale, at Creditforeningerne — og jeg frygter for at maatte sige det ved Indenrigsministerens altfor gunstige Optræden ligeoverfor dem — ere komne paa gale Veie. Der er vel nogle af dem, som have indtaget en passende Stilling; men der er ogsaa i det Mindste enkelte af dem, om hvilke man efter min Mening langt fra kan sige det Samme, fordi man har seet for meget igjennem Fingre med dem fra Regjeringens Side. Der er et Spørgsmaal, som er af stor Vigtighed, med Hensyn til den Myndighed, der er indrømmet Regjeringen til at give visse Begunstigelser til Creditforeningerne, det nemlig, at alle de ud-

stedte Gjældsbreve skulle være baarne af tilsvarende Panteforskrivninger. Dette er ikke mere Tilfældet. Der findes nu mange Gjældsbreve, — nogle for enkelte Creditforeninger, mange for andre — som ikke ere baarne af tilsvarende Pantebreve. Et Pantebrev forudsætter nemlig en Eier af Tingene, som udsteder sin Panteforskrivning og tillige bliver tilstede med sin personlige Forpligtelse, saaledes at han i det Hele staaer som en Trebemand ligeoverfor Creditforeningen. Hvad der nu er skeet, er det, at disse Mænd, der have indgaaet Forpligtelser til Creditforeningerne og af disse have erholdt Penge tillaans, ikke have kunnet fyldestgjøre deres Forpligtelser, hvorfor Creditforeningen er indtraadt som Eier af Pantet uden at have indløst de tilsvarende Gjældsbreve, saaledes at Trebemand er forsvunden, idet Creditforeningen til en vis Grad er indtraadt i hans Sted. Herved ere de af Creditforeningerne udstedte Obligationer komne til at staae uden noget sikkert Underlag, idet den, der eiede Pantet, ikke har kunnet fuldbyrde sin Forpligtelse. Nu er det et Spørgsmaal, som ikke staaer klart for mig, hvilken Udførelse til at gjøre sin Ret gjældende mod Creditforeningen Obligationseieren har i det Dieblit, han veed, at en saadan Tilstand er tilstede. Det forekommer mig, at den enkelte Obligationseier maa kunne kræve et saadant Pant pæblikkelig solgt og ved selv at byde derpaa blive Eier af det. Kun naar dette blev overholdt med Strengthed, var Loven fuldstændigt bleven opfyldt. Jeg skal imidlertid indrømme, at det vilde være et Spørgsmaal, om det i det Hele vilde have været heldbringende, om Loven saaledes med fuld Strengthed var bleven opfyldt. Creditforeningerne ere en overordentlig vigtig og nyttig Indretning. Deres Hovedformaal er jo at gjøre en Deel af de faste Eiendomme bevægelige, saaledes at der kommer en bevægelig Capital tilstede, som kan blive frugtbargjort. Naar dette imidlertid ikke skeer med stor Moralitet, fører det utvivlsomt til store Ulemper. Naar man overvurderer Gjenstandenes Værdi, saaledes at der som bevægelig Capital kommer en større Deel paa Markedet, end dette til enhver Tid kan bære, en større Deel, end de enkelte Eiendomme kunne taale, idet